

oliesteen niet afschaffen, volstrekt niet; ook hij acht ze van groot nut; hij wil ze echter toepassen op beitels van goed staal en waarvan dus door het slijpen iets te maken is.

De vraag naar de relatieve sterkte van aanleg en omgeving op het terrein van het menschelijk geslacht kunnen wij niet oplossen door het experiment; de statistiek is hier het in de eerste plaats aangewezen hulpmiddel.

Jammer slechts dat de statistische methode, welke zoo eenvoudig er uit ziet, in haar toepassing dikwerf zoo moeilijk blijkt. Wat zijn er niet een menigte van cijfers gepubliceerd, welke bij nader onderzoek vrijwel waardeloos bleken.

Reeds bij het praeciseeren van de te stellen vragen ontmoet men onverwacht moeilijkheden en bij het verzamelen van materiaal komt men, al is men voorzichtig, heel gemakkelijk toch op den dwaalweg. Een enkel voorbeeld om dit te illustreeren. Ik wilde nagaan of er verband bestaat tusschen den levensduur der ouders en den vorm van de psychose bij het kind; de leeftijd door de ouders bereikt zou min of meer kunnen gelden als maatstaf voor hunne vitale energie, de vorm der psychose bij het kind zou daarvan afhankelijk kunnen zijn.

Van de gestichtsverpleegden, wier ouders gestorven waren en waarvan de door ouders bereikte leeftijd mij bekend was, vergeleek ik nu eenige jeugdige verpleegden, bijna allen lijders aan dementia praecox (die zoo lichtelijk aan tuberculose overlijden en wier vitale energie dus — gemiddeld — *misschien* gering is) met een groep bejaarde lijders (seniel-dementen). Ik berekende voor elk geval den levensduur der ouders, wierp het materiaal dooreen en beproefde welke groepeerings zich vertoonen zou, wanneer ik de methode der gemiddelde onderlinge verschillen toepaste. Tot mijn — laat ik 't erkennen — blijde verrassing ontstond er eene splitsing in 2 groepen, in de eene waarvan de meerderheid werd gevormd door de jeugdige praecox-lijders, in de andere door de seniel-dementen. Ondanks die blijde verrassing heb ik het onderzoek niet voortgezet omdat ik bijtijds inzag op een dwaalweg te zijn geraakt. Ik had n.l., wel niet *bewust* maar dan toch *onbewust*, selectie toegepast en dus een technische fout gemaakt. Wat was het geval? De levensduur der ouders was mijn uitgangspunt, dus kon ik slechts die gevallen benutten, waarvan de ouders overleden waren toen de patiënt in het gesticht werd opgenomen.